

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

2 mei 2003

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**– van mevrouw Ann De Martelaer, en de heren Koen Helsen,
Jan Van Duppen en Jan Roegiers –**

betreffende de realisatie van een vraaggestuurde zorg voor personen met een handicap

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

In de commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen werd op 13 maart 2003 een gedachtewisseling gehouden met een delegatie van het VFSIPH, (Vlaams Fonds) over de centrale wachtlijst voor opvang en begeleiding van personen met een handicap en het programmavoorstel 2003-2007. Op 18 maart 2003 wisselde de commissie hierover verder van gedachten met mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking.

Uit de besprekingen bleek dat het Vlaams Fonds erin geslaagd is om een duidelijk overzicht op te stellen van alle gegevens. Samengevat blijkt er een structureel tekort van 2.209 plaatsen te zijn en een behoefte aan constante jaarlijkse groei met 766 nieuwe plaatsen, om het structurele tekort niet verder te laten groeien. In de bespreking werd gewezen op de oorzaken van de structurele groei. Door de medische vooruitgang worden personen met een handicap gemiddeld ouder en blijven meer mensen in leven met een niet-aangeboren hersenletsel. Verder is er een overgang van de informele naar professionele zorg.

Het Vlaams Fonds heeft een plan uitgewerkt. Dat plan behelst een uitbreiding van plaatsen (structureel tekort en jaarlijkse aangroei) en een kostenberekening. Er werd rekening gehouden met de realiteitsmogelijkheid van nieuwe infrastructuur. Het budget voor 2003 – eerste fase, bedraagt 7,5 miljoen euro en werd al ingeschreven in de begroting. In de programmatie wordt er rekening gehouden met het doorschuiven naar minder beperkende woonvormen vanuit de tehuizen voor werkenden en de tehuizen voor niet-werkenden naar vormen van beschermd wonen.

Tijdens de begrotingscontrole 2003 werd een meerjarenplan goedgekeurd om de wachtlijsten in de gehandicaptensector weg te werken. De komende vijf jaar zouden er ruim 8.000 plaatsen bijkomen. Het ingeschreven bedrag van 7,5 miljoen euro wordt opgetrokken tot 22 miljoen euro, een bedrag dat er ook jaarlijks zal bijkomen. Tevens werd er beslist om extra geld uit te trekken voor de bouw van infrastructuur. Hier gaat het om een bedrag

van 20 miljoen euro, via het VIPA. Samen met het Vlaams Fonds en de sector zal er alles aan worden gedaan om dit jaar nog een concreet antwoord te bieden aan de dringende zorgvragen van zo'n 2.000 personen met een handicap.

Centraal in de registratie van de zorgvragen zijn de provinciale wachtlijstwerkingen. Hier worden de vragen van personen met een handicap geregistreerd. Prioritaire aandacht wordt gegeven aan personen met urgentiecode 1 en 2. Momenteel verloopt de registratie van de zorgaanvragen binnen het kader van de op dit ogenblik bestaande zorgvormen.

We onderscheiden residentiële opvang en ambulante opvang. Het Vlaams Fonds subsidieert vandaag 17 verschillende zorgvormen, van tehuizen voor werkenden en tehuizen voor niet-werkenden tot nursinghomes en semi-internaten. De aanvragen voor een persoonlijke-assistentiebudget (PAB) worden afzonderlijk geregistreerd.

Er werd meegedeeld dat, wat betreft het persoonsgebonden budget (PGB), goedgekeurd in het Vlaams Parlement op 12 december 2001, er binnen het Vlaams Fonds een werkgroep werd belast met de technische uitwerking van dit decreet. Zo werden er tot op heden nog geen uitvoeringsbesluiten gemaakt en is het inkopen van zorg in een voorziening nog steeds niet mogelijk.

In de beleidsbrief 2002 werd door minister Vogels de start van 2 task forces aangekondigd : één inzake wachtlijsten en een tweede inzake de vereenvoudiging van de regelgeving in de zorgsector van het Vlaams Fonds. De minister antwoordde op een vraag van mevrouw van Kessel, op 1 april 2003 (C192-WEL122), dat in de task force "vereenvoudiging van de regelgeving" gestaag doorgewerkt wordt, maar dat het een ongelooflijk complexe operatie is.

De realisatie van een vraaggestuurde zorg is afhankelijk van de vereenvoudiging van de regelgeving. Daarom moet er een vorm van financiering gevonden worden die flexibiliteit en zorgvernieuwing mogelijk maakt. Momenteel ziet men twee modellen :

- 1° vereenvoudiging van de regelgeving en nieuwe zorgindicaties doen op basis van zorgmodules, zorggradaties en het persoonsgebonden budget ;

2° alle personen die in een voorziening zitten opnieuw inschalen volgens de zorggradatie en het budget dat daar tegenover staat.

Ann DE MARTELAER

Koen HELSEN

Jan VAN DUPPEN

Jan ROEGIERS

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

– overwegende dat :

1° er door de Vlaamse regering middelen ingeschreven werden in de begroting 2003 en deze middelen verhoogden tijdens de begrotingscontrole 2003, zodat er zowel op korte als op lange termijn extra plaatsen voor de opvang en begeleiding van de personen met een handicap kunnen worden gerealiseerd ;

2° zowel in de beleidsnota Welzijn 1999-2004 en de jaarlijkse beleidsbrieven intenties werden neergeschreven om te evolueren naar een vraaggestuurde zorg. Het Vlaams Parlement gaf zowel door de goedkeuring van het PAB als het PGB aan dat de zorgvrager zelf moet aangeven op welke manier hij zijn zorg wil organiseren ;

3° begin 2002 naast de task force "wachtlijstwerking" er ook een task force "deregulering" werd geïnstalleerd. Slechts door een vereenvoudiging van de regelgeving kan er flexibel ingespeeld worden op de gestelde zorgvragen ;

4° in het kader van de begrotingscontrole 2003, de Vlaamse regering aan het Vlaams Fonds de opdracht gaf om een duidelijk overzicht van de nog niet ingevulde behoeften op te stellen. Op basis van dit rapport werden de nodige budgettaire middelen berekend. Voor het opstellen van dit rapport baseerde het Vlaams Fonds zich op het beschikbare materiaal en op nieuw aangereikte gegevens door de provinciale wachtlijstwerkingen ;

– vraagt aan de Vlaamse regering :

1° één geïntegreerde registratie te realiseren van alle hulpvragen van personen met een handicap, waarbij dit unieke register centraal wordt opgebouwd en beheerd, en waarbij zowel de zorgvragen naar bijstand door een voorziening, als de vragen naar persoonlijke assistentie in dit register worden opgenomen ;

2° een geautomatiseerd databeheersysteem te ontwikkelen, dat gericht is op het ondersteunen van de interne operationele klantgerichte processen in het Vlaams Fonds inzake detectie, diagnose, evaluatie, indicatie, inschrijving en zorgtoewijzing, én dat tegelijk alle

nuttige, verfijnde en actuele beleidsvoorbeleidende informatie aangaande de ondersteuningsnoden van de doelgroep genereert. Tevens wordt er op aangedrongen dat dit databeheersysteem op elk moment een actueel overzicht oplevert van alle individuele houders van een toegangsticket tot door het Vlaams Fonds gesubsidieerde zorgvormen enerzijds, en anderzijds registreert welke specifieke zorg en bijstand door deze personen ook daadwerkelijk wordt genoten. Dit systeem moet het ook mogelijk maken te allen tijde een toekomstgericht zorgbehoefteplan uit te tekenen ;

3° zowel dit jaar als de volgende jaren de noodzakelijke financiële middelen uit te trekken voor de realisatie van een voldoende, én een vraaggestuurd aanbod van zorgverlening en persoonlijke assistentie aan personen met een handicap ;

4° integraal uitvoering te geven aan het decreet van 21 december 2001 door het opstellen, het goedkeuren of het wijzigen van uitvoeringsbesluiten met betrekking tot :

a) het toekennen aan de personen met een handicap van een persoonsgebonden budget, waarmee zij/hij de kosten ten laste kan nemen van :

i) de persoonlijke assistentie ;

ii) de bijstand van voorzieningen erkend door het Vlaams Fonds ;

iii) de individuele materiële bijstand ;

b) de realisatie van zorg op maat door de herbepaling van de criteria, de nadere regelen en het bedrag van de toelagen aan de erkende voorzieningen op basis van modules van zorgfuncties, die rekening houden met de zorgbehoefte en de zorgzwaarte van de personen met een handicap.

Ann DE MARTELAER

Koen HELSEN

Jan VAN DUPPEN

Jan ROEGIERS
